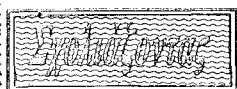

21/8/85

Η διαρροή ταλέντων
συνεχίζεται στο ΚΘΒΕ

Τόχουμε γράψει και παλιότερα: το ΚΘΒΕ χάνει πολύτιμες τάλαντες. Πολλές είναι οι αιτίες, αλλά εκείνο που θαρρείται είναι το ότι το θέατρο χάνει το κύρος του, ίσως κι από την άδικη χρησιμοποίηση των ηθοποιών σε διάφορους ρόλους. Όπως και νάναι, αποτελεί κυπρίο γεγονός που δυο πολύ καλοί ηθοποιοί του, ο Γιώργος Λέφας και ο Τάσος Παλαντζίδης, αποφάσισαν να δουλέψουν στην Αθήνα. Κι ακόμη λέγεται ότι φεύγει η Τατιάνα Λύγαρη και άλλοι. Αν σκεφτεί κανείς πως πριν δυο χρόνια το κρατικό μας θέατρο έχασε πολλά υποσχόμενους νέους ηθοποιούς σαν την Ανέζα Παποδοπούλου, τόν Κοσμά Σαχάρωφ και τόν Χρήστο Στέργιογλου, το πρόγμα γίνεται ανησυχητικό. Και μάλιστα όταν οι καινούργιες προσλήψεις, δηλαδή των δυο τριών τελευταίων, έτών, δεν έφεραν κανένα ταλέντο στο ΚΘΒΕ. Προς τα πού βοδίζει, λοιπόν, η δεύτερη κρατική σκηνή μας από άποψη έμφυσης ούλικου;

Χωρίς τέχνες εφαρμοσμένες

Δημοσιεύθηκαν στόν τύπο οι ανακοινώσεις για τις προσεχείς εξετάσεις στην σχολή καλών (και εφαρμοσμένων) τεχνών του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Απ' ότι πληροφορούμαστε κι έφ'ετος, δεύτερη χρονιά λειτουργίας της σχολής, δεν θα υπάρξει τμήμα εφαρμοσμένων τεχνών, αλλά μόνο ζωγραφικής και, πιθανόν, γλυπτικής. Αντίθετα, με μεγάλη ταχύτητα έτοιμάστηκε το τμήμα μουσικολογίας. Έχουμε γράψει κι άλλοτε για τ' αόριμμο του πράγματος. Καλή είναι η μουσικολογία και κανείς δεν μπορεί να έχει αντίρρηση να λειτουργήσει το αντίστοιχο τμήμα. Αλλά εκείνο που λείπει κυρίως είναι η διδασκαλία, σ' πανεπιστημιακό επίπεδο, των εφαρμοσμένων τεχνών - για πολλούς και διάφορους λόγους, γνωστούς στους αρμόδιους. Ετιοιμένως η καθυστέρηση λειτουργίας οντιστοιχών τμημάτων αποτελεί παράλειψη, με συνέπειες στην πρόοδο των εικαστικών τεχνών στον βορειοελλαδικό χώρο. Καί, φυσικά, δεν λησμονούμε ποτέ, τόν άγωνα που έγινε (και δεν τηλεσκοπήσε) για τήν δημιουργία τμημάτων προετοιμασίας καθηγητών τεχνών για τήν στοιχειώδη και τήν μέση εκπαίδευση.

Η θά γίνει μέ τ' «Δημήτριάς»;

Ο Αύγουστος βρίσκεται στο τέλος του, τ' «Δημήτριά» γίνεται συνήθως τόν Οκτώβριο και ακόμη δεν έχει αναγγελθεί τ' ό

ΖΩΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ Ο ΖΩΟΜΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΠΟΡΕΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Η αίσθηση χρωματικών αξιών στό έργο τής Κλειώς Νάτση

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΝ ΚΑΝΕΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕ... ΕΙΚΟΝΕΣ

Η εμφάνιση τής Κλειώς Νάτση (πού στήν αρχή έβαζε και τ' πατρικό έπώνυμο δηλ. Δημητριάδ-η - Νάτση) στήν εικαστική ζωή και κίνηση τής Θεσσαλονίκης συμπίπτει με μιά έντατικοποίηση τής ζωγραφικής παραγωγής στή δεύτερη πόλη τής χώρας. Η θά μπορούσε να τ' πεί κανείς δαλώς, δημιουργεί η Νάτση, μαζί με μιά χορεία νέων καλλιτεχνών, τότε μιά πιο έντονη κίνηση στόν τομέα αυτό.

Μέχρι τότε η μονοκρατορία τών Ρένκου, Λεφάκη, Παράλη και ή παλαιοραϊκή έλευση τών Αθηναίων ζωγράφων ήταν ή καρδιά τής εικαστικής Θεσσαλονίκης. Λίγο πριν από τήν Νάτση είχε γίνει γνωστός ο Νίκος Σαχλίνης, ο Γιάννης Ίσωρώνος, λίγο μετά ήλθαν ο Στάθης Λογοθέτης, ο Στέλιος Μαυρομάτης κ.ά. Η εμφάνιση νέων ζωγράφων, πού πρόσφεραν καινούργιο αίμα στήν καλλιτεχνική ζωή τής πόλης, είναι από τ' χαρακτηριστικά τών τελευταίων έτών τής δεκαετίας 1950-1960. Παράλληλα, παρρησιάζουμε μιά πιο έντονη κίνηση σ' όλες τες τέχνες. Σέ λίγο θά δημιουργούνταν τ' ΚΘΒΕ και ή κρατική όρχήστρα. Τώρα, μετά από 25-30 χρόνια, μπορεί να δει κανείς τ' πράγματα έποπτικά και να διαπιστώσει πως υπήρξε τότε, μέχρι και τ' 1965, μιά ώθησή άποφασιστική στήν πνευματική και καλλιτεχνική ζωή τής πόλης, μιά ώθηση πού έδωαινε μέσα από άξιους δημιουργούς, αφιερωμένους στά πολιτισμικά καί... άδοξήθητους.

Αλλά, γιά να ξαναγυρίσουμε στήν Κλειώς Νάτση, ή νέα ζωγράφος τής εποχής έκινε τήν πορεία μιά δική της ενασχόληση (όχι μόνο τήν γυναικεία) και τήν πρώτη τήν συνεισφορά στό πολιτιστικό δυναμικό τής πόλης. Τά πρώτα της έργα ήσαν παροδοσιακά. Η θητεία τής στήν σχολή καλών τεχνών, στήν Αθήνα, κοί οί εδώς «δασκάλοι» τής πρής τ' έκει τήν οδηγούσαν. Στήν σχεδόν τριακονταετία πού μεσολάβησε από τότε, ή Νάτση, όπως ήταν φυσικό, περνάει από διάφορα έδαφη καλλιτεχνικά στάδια στήν τέχνη τής, αλλά, όπως έχει πεί και ένας κριτικός «ή ζωγραφική της ξεκινάει από τ' αρχαία και

χε παλλές επιτυχίες. Από τ' 1962 ο Μανώλης Ανδρονίκος έγγραφει:

«Η στάση τής Κλειώς Νάτση απέναντι στήν φύση είναι διαφορετική μολονότι άρνείται να φτάσει στήν υπέρβαση τού άντικειμένου, τ' πολυορκεί με τόση έπιμονή, ώστε αυτό χάνει

τά έργα τής μιά ιδιότυπη εκφραστική γλώσσα πού διακρίνεται γιά τήν πληρότητα και τήν ασφάλεια τής».

Προοδευτικά ή Νάτση εισήγαγε στήν ζωγραφική τής άφαιρετικά στοιχεία, καθώς και σουρεαλιστικά στοιχεία με σαφή συμβολισμό, αλλά τελικά τ' ό

μέσα στή φύση και στίς αντίφατικές τής δυνάμεις.

—Βρίσκεται ότi είναι εύκολο γιά έναν καλλιτέχνη να ζωγραφίζει σαν να πηγαίνουν όλα καλά - άνεπηρέαστος από τ' ό περιβάλλον, τήν ίδια τή ζωή;

Ένα από τ' σχετικά πρόσφατα έργα τής Κλειώς Νάτση

τελικά τήν ούλική του ύπόσταση και μεταβάλλεται σέ φορέα ευγενικών λυρικών εκφράσεων πού δεν τούς λείπει κάποτε τ' έπεξεργασμός τού θέματος. Η ίδια έχει πεί σέ παλιότερη συνέντευξη τής πως ή εξέλιξη τής στήν ζωγραφική τής έρχεται χωρίς έντυπιαστικές αλλαγές και αυτό είναι αλήθεια. Θά προσέταμε, μάλιστα, ότi παρ' όλες τής αλλαγής ή καλλιτεχνική τής δημιουργία παραμένει στήν ίδια βασική προληπτική.

Μέ τόν καιρό, με τες έμπειρίες, τ' πάθος έγινε θαυτέρω και έτοι ή ζωγραφική τής Νάτση άπκτεψε μιά ουσιαστικότερη άεία. Ο καθηγητής Χρύσανθος Χρήστου σημείωσε:

—Μέ τ' έργα τής Κλειώς Νάτση περνάμε σέ μιά ζωγραφική

άντικειμενο παραμένει ή βάση απ' όπου ξεκινάει όί πινάκας τής, ανεξάρτητα από τόν τρόπο έπεξεργασίας τού θέματος. Η ίδια έχει πεί σέ παλιότερη συνέντευξη τής πως ή εξέλιξη τής στήν ζωγραφική τής έρχεται χωρίς έντυπιαστικές αλλαγές και αυτό είναι αλήθεια. Θά προσέταμε, μάλιστα, ότi παρ' όλες τής αλλαγής ή καλλιτεχνική τής δημιουργία παραμένει στήν ίδια βασική προληπτική.

Συνεντεύξεις

εικόνες, αλλά μιά αυτόνομη τέχνη πού έχει από μόνη τής δυνατότητα να εκφράσει τ' βαθύτερα νοήματα και να μεταφέρει τ' υψηλότερα μηνύματα χωρίς έξωτερική βοήθεια, άρκει ό δέκτης να είναι αέ θέση να τ' αλληλάσει...

—Πού στοχεύετε με τήν τέχνη σας;

—Κατά τήν γνώμη μου ή τέχνη δεν έχει στόχους. Είναι ένα μέσο έκφρασης πρώτα τών προσωπικών μας συναισθημάτων και πού πέρα τού όμαδικού ψυχισμού τής κοινωνικής και έντονης ομάδας μέσα στήν όποία ζει ό καλλιτέχνης και κατά τόν βαθμό πού συμμετέχει στίς λαχτάρες και στίους πόθους του. Αν αυτό είναι καλός δέκτης τών προβληματισμών τής εποχής του και με τήν αίσθησή του συλλαμβάνει τήν θαυτέρω σημασία τών φαινομένων, ή μορφική έκφραση τού δίνει τήν δυνατότητα να εκφράσει έννοιες πού δεν εκφράζονται με τ' λόγια, αλλά πού μιλούν όμεσα στό συναισθηματικό και τήν υπερβολική φύση τού ανθρώπου. Στήν εποχή μας, πού έχει σαν κύριο γνώρισμα τήν παγκοσμιοποίηση τών τάσεων και τών προβληματισμών, τ' πεδίο κίνησης τού καλλιτέχνη είναι άπέραντο και ό δυνατότητες έκφρασης χωρίς όρια. Αυτό όμως σημαίνει ότi αν δεν θρεί σύντομα τόν δικό του προσωπικό δρόμο θά συντριβεί και θά χαθεί μέσα στά πανόσχρα εξωτερικά ρεύματα.

—Ποιά είναι τ' κύρια στάδια τής τεχνικής πού χρησιμοποιείτε;

—Η τεχνική σ' ένα ζωγράφο είναι άπλώς τ' εργαλείο γιά τήν δουλειά του. Η τεχνονομία πού είναι ίσως κάτι ευρύτερο πού τείνει να τόν κατατάξει σέ σχολεία και ρεύματα, αν και αυτά είναι σήμερα τόσο άνοικτα πρής ός τής κατευθύνσεως πού τ' όρια τούς χάνονται άλληλοκαλυπτόμενα. Εκείνο πού χαρακτηρίζει τήν κινητικότητα τής δημιουργίας ενός καλλιτέχνη είναι ή νοηματική τού έργου του, καθώς και ή συναισθηματική δομή του, πού αναπτύσσονται καθώς ώριμάει και ό ίδιος και πλουτίζει σέ ώιαματα, μεταβάλλοντας άντιστοίχως και τήν όπτική γωνία από τήν όποία βλέπει τ' γεγονότα. Τελικά τ'

Η Τζιλ Σίμκοξ σαν Κάλλας και ο Άλτσι Γκλέζερ σαν Μενεγκίνι σέ μιά σκηνή από τ' όργο τού Πιερ Τσόντι, με θέμα τήν ζωή τής άξέχαστης Ελληνίδας όοιδού.

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΕΡΓΟ

Η Μαρία Κάλλας ξαναζεί σέ σκηνή άγγλικού θεάτρου

Η ζωή τής διάσημης Ελληνίδας τραγουδίστριας Μαρίας Κάλλας έγινε θεατρικό όργο και παιζεται στήν Βρετανία, με επιτυχία. Συγγραφέας τού έργου είναι ό Πάολ Τσόντι. Τ' όργο ανέβασθηκε άρχικά στό Πλύμουθ και κατόπιν παρουσιάστηκε και στό Λονδίνο, με σκηνοθεσία τού Τζών Ντέην και τής Νατάσας Μπακλέυ.

Τ' όργο, όπως έγγραφαν όί κριτικοί, αποτελεί μιά έμπρεσιονιστική μετά στή ζωή τής διάσημης Ελληνίδας ντίβας πού πέθανε πριν μερικά χρόνια, όφου μεσορνήσε στό παγκόσμιο μελοδραματικό θέατρο, αλλά και κίνησε τ' ένδιαφέρον με τήν ζωή τής. Γιά να καταλάβει κανείς τ' περιεχόμενο τού έργου θά πρέπει να ξέρει πως στά πρόσωπα πού παρουσιάζονται επί σκηνής περιλαμβάνονται ό σύζυγος τής Κάλλας, ό Μενεγκίνι, ό Άνσος, ό σκηνοθέτης Βισκόντι, ή κουτοσπόλα τού Χόλλυγουντ Έλσα Μάξγουελ και άλλοι.

Η σκηνή έχει τή μορφή πλατφόρμας όπου κυριαρχούν δυο πολυτελή τηλεφωνα, ενώ στό πίσω μέρος προβάλλονται συνδέσει τίτλοι έφημερίδων, όδηγώντας τόν θεατή από τ' ό ένα έντυπωσιακό έπεισόδιο τής ζωής τής Κάλλας στό άλλο, από τήν δραστηριότητά τής στήν Μετροπόλιταν Όπερα στούς καθάδες τής με τήν οικογένειά τής και στό ρομάντζο τής με τόν Νόνσο. Ο σκηνοθέτης Τζών Ντέην έχει βάλλει τήν δόσημν ντίβα να καταδύκεται συνεχώς στήν σκηνή από όημοσιονόγράφους και φωτογράφους, να δίνει συνεντεύξεις στήν τηλεόραση, να συγκλονίζεται από έπεισόδια τού ίστωτικού

